

פרק שמיני יום הכפורים

דף ע"ג

סדר הפרקים של מסכת יומא

ביארו התוס' את הטעם לסדר הפרקים של המסכת. תחילה [בתחילת פרק ראשון] פתחו בדין שבעת ימים קודם יום הכפורים. ולאחר מכן [בסוף פרק ראשון] בדיני ליל יום הכפורים. ולאחר מכן [מפרק שני עד פרק שביעי] כל סדר עבודת היום. ובפרק הזה לימדו הלכות היום לעניין איסור והיתר.

חמשת העינויים האמורים ביום הכפורים

חמש פעמים נאמר בתורה שיש להתענות ביום הכפורים :

א. "שבת שבתון היא לכם וענייתם את נפשתיכם חקת עולם" (ויקרא ט"ז לא).

ב. "והייתה לכם לחקת עולם השביעי בעשור לחדש תענו את נפשתיכם וכל מלאכה לא תעשו האזרח והגר הגר בתוככם" (ויקרא ט"ז כ"ט).

ג. "אך בעשור לחדש השביעי הזה יום הכפורים הוא מקרא קדש והיה לכם וענייתם את נפשתיכם והקרבתם אשה לה" (ויקרא כ"ג כ"ז).

ד. "שבת שבתון היא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב מערב עד ערב תשבתו שבתכם" (ויקרא כ"ג ל"ב).

ה. "ובעשור לחדש השביעי הזה מקרא קדש והיה לכם וענייתם את נפשתיכם כל מלאכה לא תעשו" (במדבר כ"ט ז).

ובהמשך הפרק יתבאר בעזה"י, שמהכתובים הללו למדו^א, שחמישה דברים שיש

^א כן דעת רב חסדא בדף ע"ו. אולם בדף ע"ד משמע, שהעינוי האמור בתורה הוא דווקא מניעת אכילה ושתייה. ואפשר שסוגיות חלוקות הן, דעת רב חסדא בדף ע"ו, שמתוך כך שנאמרו חמישה עינויים למדו חמישה עינויים, ואם כן כולם מהתורה. ודעת סוגית הגמרא בדף ע"ד, שרק אכילה ושתייה אסורים מהתורה, ושאר עינויים מדברי חכמים, כדעת רבה ורב יוסף בדף ע"ד, ששאר עינויים הם איסורי שבות מדברי חכמים. ויל"ע בדבר. ומיהו בתוס' בדף ע"ו משמע שדברי